

Åsa Anthony

Kommunstyrelsen

Svar på motion från Carolin Robson (MP) m fl om att ge pensionerade lärare attraktiva villkor så att de vill jobba några år till

Ärende

Vid kommunfullmäktiges sammanträde den 23 september 2019 (§ 118) väcktes en motion av Carolin Robson (MP) med flera om att ge pensionerade lärare attraktiva villkor så att de vill jobba några år till. Motionären föreslår kommunfullmäktige att uppdra åt kommunstyrelsen att

- tillse att alla lärare som går i pension tillfrågas om de vill jobba kvar
- tillse att kommande pensionerade lärare får ett attraktivt erbjudande vad gäller arbetstid, lön, och tjänstepensionsavtal.

Ärendet har remitterats till kommunstyrelsens produktionsutskott som den 12 december 2019 (§ 71) besvarat motionens frågeställningar. Kommunledningskontoret gör bedömningen att kommunens lärare i dagsläget har goda möjligheter att överenskomma om att arbeta efter pensionen och att därutöver gå ner i arbetstid för det fall att läraren väljer att arbeta efter att ha fyllt 68 år. Vad gäller frågan om att ge pensionerade lärare mer attraktiva löner och tjänstepensionsavtal är bedömningen att nivåerna och föreliggande avtal är väl avvägda, särskilt mot bakgrund av att kommunen inte har några stora svårigheter att rekrytera lärare annat än i enstaka ämnen.

Kommunledningskontorets förslag till beslut

Kommunfullmäktige beslutar att motionen ska anses vara besvarad.

Kommunledningskontorets utredning

Ärendet har remitterats till kommunstyrelsens produktionsutskott som den 12 december 2019 (§ 71) besvarat motionens frågeställningar. Utskottets

Åsa Anthony

mening är att kommunens lärare erbjuds motsvarande vad som föreslås i motionen.

Tidpunkten för att gå i pension idag varierar i stor utsträckning. Lägsta åldern för uttag av allmän pension höjdes år 2020 från 61 till 62 år. Det innebär att den som är född 1959 och senare kan börja ta ut sin allmänna pension från 62 års ålder.

41 av kommunens tillsvidareanställda lärare är idag 61 år eller äldre. Det är medarbetarna som bestämmer om de vill gå i pension vid 68 år eller tidigare. Om en lärare vill fortsätta att arbeta efter 68 år sker det efter överenskommelse med vederbörande chef. Det följer enligt 32 § lagen om anställningsskydd (LAS). Rektorer i kommunen har en positiv syn på att lärare fortsätter att arbeta efter 68 år. Det finns många exempel på att pensionerade lärare väljer att komma tillbaka som vikarie under en kortare period, både på hel och deltid, vilket också ses som positivt av rektorerna.

Danderyds kommun strävar efter att ha de bästa lärarna i länet och i Sverige. Som motionären skriver är genomsnittet för behöriga lärare 70 procent i Sverige. I Danderyds grundskolor är andelen behöriga lärare 85 procent. I gymnasiet är den så hög som 94 procent. Det är mycket fina siffror som ska värnas. Det är av stor vikt att kompetensförsörjningen till kommunens skolor kan säkras på längre sikt.

För att en lärare ska vara skicklig behövs löpande kompetensutveckling. Av forskning följer att det även är viktigt att arbeta kollegialt med de andra lärarna på skolan.

Motionären anför att pensionerade lärare kan erbjudas 80-procentig arbetstid med bibehållen heltidslön. Att i alltför stor utsträckning öka andelen lärare som arbetar deltid får dock följderna att det blir svårare att lägga scheman. Möjligheten att nå en budget i balans blir mindre och det innebär även att eleverna får färre lärare för skolpengen.

Motionären anför vidare att pensionerade kan erbjudas arbetsuppgifter i vilka enbart undervisning ingår. Om det skulle införas riskerar dock kvaliteten på skolverksamheten i ett större perspektiv att försämrans. Detta då det i lärarnas uppdrag även ingår ett fostransuppdrag. De pensionerade lärarna skulle därmed inte vara rast- eller matvakter. De skulle heller inte delta i arbetet mot kränkande behandling. Dessa arbetsuppgifter skulle i högre grad läggas på resterande lärare vilkas arbetsmiljö skulle komma att försämrans.

Vad gäller frågan om att införa mer attraktiva löner och ett mer förmånligt tjänstepensionsavtal för pensionerade lärare så är bedömningen att nuvarande nivåer och avtal är väl avvägda. Liksom för övrig personal i Danderyds kommun sker diskussion om lön mellan arbetstagare och

Åsa Anthony

närmaste chef. Likaväl som att lön inte ska baseras på den anställdes kön kan den inte heller baseras på ålder. Lönen baseras på erfarenhet, skicklighet och om personen har kompetens och behörighet inom ett bristområde, såsom exempelvis ett undervisningsämne eller för arbete i en viss verksamhet. För undervisning i skolan finns krav på behörighet för det ämne som ska undervisas i. I dagsläget har kommunen inte några stora svårigheter att rekrytera lärare annat än i enstaka ämnen.

Utredningens slutsatser har stämts av med verksamhetschefen för kommunens skolor och bildningsdirektören.

Kommunledningskontorets yttrande

Kommunledningskontoret har utrett frågeställningarna i motionen och gör bedömningen att kommunens lärare i dagsläget har goda möjligheter att överenskomma om att arbeta efter pensionen och att återkomma till kommunen som vikarie på deltid om önskemål finns om att arbeta efter 68 år fyllda. Vad gäller frågan om att ge pensionerade lärare mer attraktiva löner och tjänstepensionsavtal är bedömningen att nivåerna och föreliggande avtal är väl avvägda, särskilt mot bakgrund av att kommunen inte har några stora svårigheter att rekrytera lärare annat än i enstaka ämnen.

Johan Lindberg
Tf kommundirektör

Åsa Anthony
HR-chef

Handlingar i ärendet

1. Tjänsteutlåtande, Motion från Carolin Robson (MP) m fl om att ge pensionerade lärare attraktiva villkor så att de vill jobba några år till
2. Motionen
3. Produktionsutskottets beslut (KSPU 2019-12-12 § 71)
4. Bildningsförvaltningens PM ”Motion Ge pensionerade lärare attraktiva villkor så att de vill jobba några år till”

Expedieras
Utbildningsnämnden